

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U001107

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 02-04-2025

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Нестеров Геннадій Геннадійович

2. Hennadii Nesterov

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Право

Дата захисту: 03-06-2025

Спеціальність за освітою: Право

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 25799

Повне найменування юридичної особи: Державна установа "Інститут економіко-правових досліджень імені В. К. Макутова Національної академії наук України"

Код за ЄДРПОУ: 13530946

Місцезнаходження: бул. Тараса Шевченка, буд. 60, Київ, 01032, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Академічний

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Державна установа "Інститут економіко-правових досліджень імені В. К. Макутова Національної академії наук України"

Код за ЄДРПОУ: 13530946

Місцезнаходження: бул. Тараса Шевченка, буд. 60, Київ, 01032, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Академічний

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.23.21

Тема дисертації:

1. Господарсько-правовий статус органів місцевого самоврядування
2. The economic and legal status of local self-government bodies

Реферат:

1. Наукова новизна одержаних результатів полягає у тому, що вперше у вітчизняній юридичній науці обґрунтовано нові науково-теоретичні положення щодо засад господарсько-правового статусу органів місцевого самоврядування та розроблено науково-практичні пропозиції, спрямовані на удосконалення чинного законодавства України у досліджуваній сфері відносин. Запропоновано класифікацію господарсько-правового статусу органів місцевого самоврядування у кореляції із відповідним правовим режимом господарських відносин із виділенням наступних видів: 1) загальний; 2) спеціальний; 3) особливий. Аргументовано положення про те, що в умовах правового режиму воєнного стану усталена правова модель

делегування повноважень не дотримується. Стверджується, що Законом України «Про правовий режим воєнного стану» фактично передбачається інституційне заміщення органів місцевого самоврядування військовими адміністраціями певних населених пунктів, у межах яких вони створюються. Доводиться, що не пов'язаними з позбавленням володіння доцільно визнати такі порушення права власності територіальної громади (права комунальної власності), які є наслідком вжиття з боку органів місцевого самоврядування та їх посадових осіб дій та/чи бездіяльності, що призвели до порушення ч. 2 ст. 19 Конституції України. У таких випадках захист права власності територіальної громади має відбуватися шляхом застосування негативного позову. Обґрунтовано положення про доцільність визнання критерієм застосування негативного позову, окрім правового режиму майна, що враховує певні його особливості та унеможливорює набуття у приватну власність, також особливий правовий статус суб'єкта права, який здійснює розпорядження об'єктами права комунальної власності, а саме органів місцевого самоврядування та їх посадових осіб, та на якого поширюється особливий тип та принцип правового регулювання, що знайшли вияв у ч. 2 ст. 19 Конституції України. Обґрунтовано положення про доцільність переходу від моделі спростовної презумпції добросовісності учасників цивільних відносин, яка знайшла вияв у нормах Цивільного кодексу України, до моделі доказової презумпції добросовісності. Доводиться, що реалізація цієї пропозиції сприятиме посиленню правового господарського порядку, згідно зі ст. 5 Господарського кодексу України, урівнюючи всіх учасників господарських відносин перед законом та зумовлюючи їх обов'язок доводити добросовісність дій та/або бездіяльності, зокрема, у відносинах між органами місцевого самоврядування та їх посадовими особами як відчужувачами об'єктів права комунальної власності та суб'єктами господарювання як набувачами таких об'єктів. Обґрунтовано положення про доцільність включення попереднього (апріорного) нагляду за дотриманням законності у діяльності органів місцевого самоврядування до складу механізму нагляду, пропонуваного законопроектом «Про внесення змін до Закону України «Про місцеві державні адміністрації» та деяких інших законодавчих актів України щодо реформування територіальної організації виконавчої влади в Україні» (№ 4298 від 30.10.2020). Виявлено окремі недоліки регуляторної діяльності органів місцевого самоврядування на прикладі нормативно-правового забезпечення реалізації організаційно-господарських повноважень зі встановлення тарифів на певні послуги, що надаються на території населеного пункту, зокрема, з користування майданчиками для платного паркування транспортних засобів. Зокрема, встановлено, що найбільшого поширення набули випадки, коли органами місцевого самоврядування вчиняються дії та/чи бездіяльність, які мають наслідком: 1) не включення проектів регуляторних актів до Плану діяльності з підготовки проектів регуляторних актів на відповідний календарний рік; 2) оприлюднення проекту регуляторного акта без додавання аналізу регуляторного впливу; 3) недотримання встановлених вимог щодо змісту та структури інформаційного повідомлення про оприлюднення проекту регуляторного акта; 4) недотримання нормативно визначеного мінімального строку, протягом якого приймаються зауваження та пропозиції від фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань до проекту регуляторного акта. Удосконалено положення щодо: правових підстав інституційного заміщення органів місцевого самоврядування військовими адміністраціями у період дії правового режиму воєнного стану із обґрунтуванням необхідності правового регулювання суспільних відносин, ідентифікованих у межах ч.ч. 2 та 3 ст. 10 Закону України «Про правовий режим воєнного стану», на рівні такого акта Верховної Ради України як закон, що узгоджується із п. 15 ч. 1 ст. 92 Конституції України.

2. The scientific novelty of the obtained results lies in the fact that, for the first time in Ukrainian legal science, new theoretical provisions on the foundations of the economic and legal status of local self-government bodies have been substantiated. Additionally, scientific and practical proposals have been developed to improve the current legislation of Ukraine in the researched area of relations. A classification of the economic and legal status of local self-government bodies has been proposed, correlated with the corresponding legal regime of economic relations, distinguishing the following types: 1) general; 2) special; 3) exceptional. It is argued that under the legal regime of martial law, the established legal model of delegation of powers is not adhered to. It is stated that the Law of Ukraine «On the Legal Regime of Martial Law» effectively provides for the institutional replacement of local self-government bodies with military administrations in certain settlements where they are established. It is argued

that infringements of the property rights of a territorial community (communal property rights) that do not involve deprivation of possession should include actions and/or omissions by local self-government bodies and their officials that result in violations of Article 19(2) of the Constitution of Ukraine. In such cases, the protection of the property rights of the territorial community should be implemented through the application of a negatory claim. A position is substantiated regarding the advisability of recognizing, as a criterion for the application of a negatory claim, not only the legal regime of property, which considers its specific characteristics and prevents its acquisition into private ownership, but also the special legal status of the subject exercising control over communal property objects. This subject includes local self-government bodies and their officials, who are subject to a special type and principle of legal regulation as reflected in Article 19(2) of the Constitution of Ukraine. The position advocating for a shift from the model of rebuttable presumption of good faith for participants in civil relations, as reflected in the Civil Code of Ukraine, to a model of evidentiary presumption of good faith is substantiated. It is argued that implementing this proposal will enhance the legal economic order in accordance with Article 5 of the Economic Code of Ukraine, equalizing all participants in economic relations before the law and obligating them to prove the good faith of their actions and/or omissions. This is particularly relevant in relations between local self-government bodies and their officials as disposers of communal property and economic entities as acquirers of such objects. A position has been substantiated regarding the advisability of including preliminary (a priori) oversight of the legality of activities conducted by local self-government bodies within the framework of the oversight mechanism proposed by the draft law «On Amendments to the Law of Ukraine «On Local State Administrations» and Certain Other Legislative Acts of Ukraine on Reforming the Territorial Organization of Executive Power in Ukraine» (No. 4298 dated October 30, 2020). Certain shortcomings in the regulatory activities of local self-government bodies have been identified, using the example of the legal framework governing the exercise of organizational and economic powers to set tariffs for specific services provided within a locality, particularly for the use of paid parking lots for vehicles. In particular, it was established that the most common issues include actions and/or omissions by local self-government bodies that result in: 1) the exclusion of draft regulatory acts from the Annual Plan for the Preparation of Draft Regulatory Acts for the relevant calendar year; 2) the publication of draft regulatory acts without including an analysis of regulatory impact; 3) non-compliance with the prescribed requirements for the content and structure of informational announcements regarding the publication of draft regulatory acts; 4) failure to adhere to the statutorily defined minimum period for receiving comments and proposals from individuals, legal entities, and their associations on draft regulatory acts. The following provisions have been improved: the legal grounds for the institutional substitution of local self-government bodies by military administrations during the period of martial law have been further developed, substantiating the necessity of legal regulation of public relations identified within the framework of paragraphs 2 and 3 of Article 10 of the Law of Ukraine «On the Legal Regime of Martial Law». This regulation should be enshrined at the level of an act of the Verkhovna Rada of Ukraine, specifically a law, which aligns with item 15 of part 1 of Article 92 of the Constitution of Ukraine.

Державний реєстраційний номер ДіР: 0122U001715

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Нестеров Г.Г. Обсяг та зміст господарської компетенції органів місцевого самоврядування. Юридичний науковий електронний журнал. 2023. No 10. С. 191 - 197.

- Нестеров Г.Г. Регуляторна діяльність як детермінанта ефективного здійснення органами місцевого самоврядування організаційно-господарських повноважень. *Juris Europensis Scientia*. 2024. No 1. С. 75–81.
- Нестеров Г.Г. Особливості застосування речово-правових способів захисту права комунальної власності. *Право і суспільство*. 2024. No 2. С. 137 – 148.
- Нестеров Г. Правові акти органів місцевого самоврядування: деякі теоретико-прикладні аспекти. *Економіка та право*. 2024. No 2. С. 94–104.
- Нестеров Г.Г. Господарсько-правовий статус органів місцевого самоврядування: теоретико-прикладні аспекти класифікації. *Прикарпатський юридичний вісник*. 2024. Вип. 3 (56). С. 100–107.
- Нестеров Г.Г. Деякі особливості здійснення повноважень органів місцевого самоврядування іншими суб'єктами права. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського. Серія: Юридичні науки*. 2024. Том 35 (74). No 4. С. 18–27.
- Нестеров Г.Г. Міжнародно-правові зобов'язання України та їх вплив на розвиток законодавства у сфері місцевого самоврядування. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія «Юриспруденція»*. 2024. No 70. С. 9–15.

Наукова (науково-технічна) продукція: нові науково-теоретичні положення щодо засад господарсько-правового статусу органів місцевого самоврядування; науково-практичні пропозиції, спрямовані на удосконалення чинного законодавства України у досліджуваній сфері відносин

Соціально-економічна спрямованість: вдосконалення чинного законодавства України, що визначає господарсько-правовий статус органів місцевого самоврядування

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0123U101199, 0124U002104

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Джабраїлов Руслан Аятшахович

2. Ruslan Dzhabrailov

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4422-2102

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державна установа "Інститут економіко-правових досліджень імені В. К. Мамутова Національної академії наук України"

Код за ЄДРПОУ: 13530946

Місцезнаходження: бул. Тараса Шевченка, буд. 60, Київ, 01032, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Академічний

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Батанов Олександр Васильович
2. Oleksandr Batanov

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0239-4539

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут держави і права ім. В. М. Корецького Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05417130

Місцезнаходження: вул. Трьохсвятительська, буд. 4, Київ, 01001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Академічний

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дорошенко Ліна Миколаївна
2. Lina M. Doroshenko

Кваліфікація: д. ю. н., доц., 12.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9748-6358

Додаткова інформація: завідувач кафедри господарсько го та адміністратив ного права

Повне найменування юридичної особи: Донецький національний університет імені Василя Стуса

Код за ЄДРПОУ: 02070803

Місцезнаходження: вул. 600-річчя, буд. 21, Вінниця, Вінницький р-н., 21021, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Петруненко Ярослав Вікторович
2. Yaroslav V. Petrunenko

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1186-730X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державна установа "Інститут економіко-правових досліджень імені В. К. Мамутова Національної академії наук України"

Код за ЄДРПОУ: 13530946

Місцезнаходження: бул. Тараса Шевченка, буд. 60, Київ, 01032, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Академічний

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Олюха Віталій Георгійович

2. Vitalii Oliukha

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-3339-1154

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державна установа "Інститут економіко-правових досліджень імені В. К. Мамутова Національної академії наук України"

Код за ЄДРПОУ: 13530946

Місцезнаходження: бул. Тараса Шевченка, буд. 60, Київ, 01032, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Академічний

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Гудіма Тетяна Степанівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Гудіма Тетяна Степанівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Радченко Данііл Володимирович

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна